

287. VARSTVO HMELJA - 15.06.2010 07:14 - Zaključeno

Obvestilo dne. 11. 6. 2010

Pripravil: Gregor Leskošek. Magda Rak Cizej

Hmeljeva listna uš

Letos smo v Žalcu prvo krilato uš na hmelju našli 5. maja. Prelet krilatih uši je letos v primerjavi z lanskim letom slabši (graf 1), vendar še vedno traja. Pričakujemo, da bo prelet trajal še kakšen teden. Zaradi neugodnega vremena uši do prejšnjega tedna niso povzročale posebnih nevšečnosti. Trenutno pa so prisotne v večini hmeljišč, kjer mestoma že zavirajo rast rastlin (predvsem ob robovih hmeljišč). V tem tednu je že mogoče opaziti na listih mano oziroma medeno roso, kar je eden od znakov prerasložitve uši. Prag za zatiranje uši je, ko je na posameznih listih preko 200 uši, oziroma 50 uši na večini listov. Trenutno za zatiranje uši s kontaktnim insekticidom Karate Zeon 5 SC odsvetujemo, ker je njegovo delovanje na starejše uši nezadovoljivo. Razlog temu je, da je hmeljeva listna uš razvila odpornost na lambda-cihalotrin, katerega vsebuje insekticid Karate Zeon. Natančno preglejte svoja hmeljišča in se za uporabo sistemskih insekticidov za zatiranje hmeljeve listne uši odločite čim prej, da hmelj ne bi zaradi visokih temperatur in vetra ustvaril naravno zaščito – voščeno prevleko preko listov, skozi katero ne bi mogli uspešno prehajati v notranjost lista sistemski insekticidi! Večina hmeljev je sedaj že dosegla višino 4 metrov, zato vam priporočamo, da za zatiranje uši s sistemskimi insekticidi ne odlašate.

V ta namen lahko uporabite pripravka na podlagi imidakloprida in sicer **Confidor 200 SL (0,6 l/ha)** ali **Kohinor 200 SL (0,6 l/ha)** ali insekticid na podlagi aktivne snovi pimeprozin - **Chess 50 WG (0,6 – 0,8 kg/ha)**. Letos lahko uporabite tudi nov sistemski insekticid **Tepeki (a.s. flonikamid)**, katerega uporabite v odmerku **0,18 kg/ha**. Priporočamo vam kolobarjenje med različnimi aktivnimi snovmi in **nikar ne zmanjšujete priporočenih odmerkov!!!** K insekticidom lahko dodate tudi kakšno močilo (npr. Silwet L-77 v 0,01 % konc. ali Nu-film v 0,025-0,05 % konc. idr.).

Graf 1: Primerjava preleta krilatih uši na hmelj v letih 2009 in 2010

Pri zatiranju uši bodite še posebno pozorni v matičnih hmeljiščih, saj so uši prenašalke nekaterih virusov. Pri zatiranju uši pa nikar ne pozabite v prvoletnih nasadih hmelja in ukoreniščih.

Hmeljeva pršica

Hmeljevo pršico smo v nekaterih hmeljišč že našli, predvsem na peščenih, plitvih tleh in sicer na višini 1 do 1,5 metra. Našli smo že tudi nasade, kjer je pršica množično prisotna. Tako vam priporočamo, da pri pregledih svojih hmeljišč namenite pozornost poleg hmeljevi listni uši tudi na hmeljevo pršico. V primeru, da v svojih hmeljiščih najdete pršico v večjem številu, priporočamo sočasno uporabo akaricida in insekticida, da se pršica ne bi zapredla. V primeru, da se pršica zaprede, je učinkovitost akaricidov slaba. Za zatiranje hmeljeve pršice imate na razpolago 2 akaricida in sicer Vertimec 1,8 % EC in Nissorun 10 WP. Za odločitev o uporabi akaricidov se lahko obrnete na Inštitut – na Oddelek za varstvo rastlin, kjer vam bomo pomagali pri odločitvi.

Pri uporabi **Vertimec-a** bodite pozorni, da ga ne aplicirate v toplem in vročem delu dneva. Njegova uporaba je dovoljena le 1-krat letno in sicer morate upoštevati 50 metrski varnostni pas od površinskih voda (reke, potoki, idr.). Varnostni pas za Nissorun je 30 metrov.

Koruzna (prosen) vešča

V Žalcu smo v aprilu pričeli s spremljanjem metuljev koruzne vešče. 15. maja smo ulovili prvega metulja. Let metuljev je bil sprva zaradi neugodnih vremenskih razmer (nizke temp., dež) slabši. Proti koncu meseca maja in v začetku junija pa je let metuljev množičen (tudi do **10 metuljev na noč**), kar je za prvo generacijo koruzne vešče izredno veliko. V primerjavi z lanskim letom je potencial vešče množičen! V okolici Žalca (Roje, Vrbje, Gotovlje) je potencial škodljivke velik, tako da povzročajo škodo že gosenice 1. generacije. Konec prejšnjega tedna (4. junija) smo našli že zavrtane prve gosenice koruzne vešče na višini 1 - 1,5 m. Vsem hmeljarjem, ki imate hmeljišča na navedenem območju in v bližini koruznih polj, kjer koruznica ni bila pravočasno pospravljena (spravilo korusa je bilo v teh dneh in sicer neustrezno!) priporočamo, da se o morebitni uporabi insekticida Karate Zeon za zatiranje gosenic koruzne vešče obrnete na Inštitut – na Oddelek za varstvo rastlin. Predvidevamo, da bo množičen pojav gosenic koruzne vešče prve generacije čez kakšen teden. Ker smo pri uporabi Karate Zeona omejeni pri številu uporab letno, ga je potrebno uporabiti, ko bodo gosenice prisotne v večjem številu. Z gosenicami koruzne vešče letos pričakujemo ponovno težavo, saj imamo na razpolago le en insekticid in pa dejstvo, da bo let metuljev prve generacije še trajal. Namreč po naših ocenah in spremljanjih razvoja vešče, je izletela le slaba polovica metuljev.

Hmeljeva peronospora - sekundarna okužba

S spremljanjem ulova spor smo na IHPS letos pričeli dne, 10. 5. 2010 na štirih lokacijah v Savinjski dolini, dne 25. 5. pa tudi na lokaciji Radlje ob Dravi. Število ulovljenih spor je v zadnjem obdobju blizu kritičnega števila (glej slika 1.), čemur so pripomogle vremenske

razmere v zadnjih 2 tednih s pogostimi padavinami in nizkimi temperaturami. pa so zelo ugodne za razvoj hmeljeve peronospore. V nasadih, kjer v letošnjem letu še niste uporabili nobenega fungicida, na spodnjih listih pa se že kažejo izrazita bolezenska znamenja vam svetujemo, da skupaj z insekticidom uporabite enega od bakrovih pripravkov ali pripravek Folpan 80 WGD oz. Delan 700 WG v polnem odmerku. V nasadih, kjer ste po rezi uporabili Fonganil Gold in povsod tam, kjer ste za varstvo proti primarni okužbi uporabljali Aliette flash vam svetujemo uporabo enega od zgoraj omenjenih pripravkov v polovičnem odmerku.

Slika 1: Vsota ulovljenih spor v 4 zaporednih dneh na različnih lokacijah v obdobju med 10. 5. in 9. 6. 2010

Datum objave obvestila: 15.06.2010 07:14

Obvestilo prognostičnega centra: Celjska in Koroška regija/Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Objavil/a: Alenka Ferlež-Rus

Priprava: **Alenka Ferlež-Rus**

[Seznam registriranih FFS](#)

